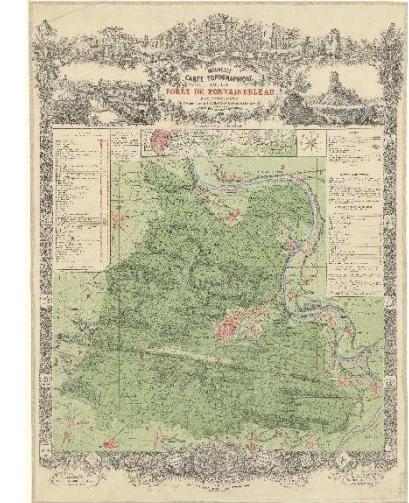

Ochrana přírody

(semestrální přednáška)

Historie ochrany přírody

doc. Dipl.-Biol. Jiří Schlaghamerský, Ph.D.
Ústav botaniky a zoologie PřF MU

Historie ochrany přírody (1)

- **4 vývojová období / 4 rozměry**
  - Činnost jednotlivců (šlechticů, mecenášů, vzdělanců)
  - Činnost dobrovolných (občanských) spolků
  - Činnost státu - státní ochrana přírody
  - Mezinárodní spolupráce (mezi státy, institucemi, nevládními organizacemi; vznik mezinárodních institucí a organizací)

Historie ochrany přírody (2)

- Činnost jednotlivců (šlechticů, mecenášů, vzdělanců)
  - ochrana přírodních výtvorů, území, druhů
  - ochrana statická (vyloučení zásahů)
  - např. pralesní rezervace v již. Čechách
- Činnost dobrovolných (občanských) spolků
  - rozšíření zájmu existujících spolků na ochranu přírody (přírodovědné, vlastivědné, turistické, alpinistické spolky)
  - propagace myšlenky na veřejnosti
  - získávání peněz na vykupování ohrožených území apod.

Historie ochrany přírody (3)

- Činnost státu - státní ochrana přírody
  - uzákonění ochrany přírody
  - vyhlášení státem chráněných území
  - ustavení státních institucí k ochraně přírody
- Mezinárodní spolupráce
  - mezinárodní dohody (úmluvy, konvence atd.)
  - mezinárodní instituce ochrany přírody
  - mezinárodní konference s tématikou ochrany přírody
spolky s mezinárodní působnosti (nevládní organizace)

J. Schlaghamerský: Ochrana přírody – historie oboru

Začátky ochrany přírody a životního prostředí v datech (1)

- 2700 př. n. l. Nařízení na ochranu zbytků lesa – město Ur (Irák)
4. stol. př. n. l. Platón propaguje **obnovu lesů** na pahorcích v Attice (Řecko)
3. stol. př. n. l. Zákonná ustanovení krále Ašóky na **ochranu zvířat** (divokých i domácích) a **lesa** před vypalováním, první „rezervace“ (Indie)
- cca 1079 Vilém I. Dobyvatel prohlašuje New Forest za královskou loveckou oboru (Anglie)
- od 12. stol. Vyhlašování **ochranných lesů** (Švýcarsko)
- 1210 Čingischán nařizuje **ochranu jelenů, kozorožců a divokých oslů** (Mongolsko)
- 1289 a 1309 Nařízení o **ochraně norimberského lesa** císaře Rudofa Habsburgského a Jindřicha (Heinrich) VII (Německo)
- 1324 Rheingauer Landrecht - **ochrana drobného ptactva** v Porýní (Německo)
- 1335 Zákon města Curych na **ochranu drobného ptactva** (Švýcarsko)
- 1344-5 Nařízení snížení stavů skotu a koz z důvodů **ochrany lesa** (Dubrovnická republika)
- 1355 Pokus Karla IV. o prosazení zákoníku Majestas Carolina obsahujícího přísná opatření na ochranu královských lesů (**České země**)

J. Schlaghamerský: Ochrana přírody – historie oboru

Začátky ochrany přírody a životního prostředí v datech (2)

- 1411 - Zákaz kácení stromů na určitých místech (Dubrovnická republika)
- Usnesení městské rady Kolína n. Rýnem o ochraně živočichů (Německo)
- Nařízení krále Zikmunda o ochraně kežmarských lesů v Tatrách
(Uhry: Slovensko)
- 1423 Nařízení krále Zikmunda o ochraně lesů a tisu a částečné ochraně zvěře, zejména lovné (Uhry)
- 1436 Dekrét krále Zikmunda o ochraně lovné zvěře v královských lesích (Uhry)
- 1449 Mimořádný bratislavský sněm omezuje právo lovů z důvodu ochrany vzácného ptactva (Uhry)
- 1450, 1468, 1475 Nařízení Benátské republiky o ochraně lesů v Istrii (Itálie - Chorvatsko)
- 1480 V Norimberku vychází spis Hanse Foltze o léčivých teplých vodách, v němž je doporučena ochrana pramenů a jejich okolí (Německo)
- 1488 Starosta Curychu Waldmann neúspěšně prosazuje zákon zakazující kácení mladých stromů a odlesňování (Švýcarsko)
- 1504 Král Vladislav II. zakazuje zákonem lov a chytání ptactva sedláky (České země)

J. Schlaghamerský: Ochrana přírody – historie oboru

Začátky ochrany přírody a životního prostředí v datech (3)

- 1514 Verböczyho zákoník "Tripartitium" pojednává také o ochraně lesů před poškozováním pastýři apod. (Uhry)
- 1538 Král Zikmund III Starý nařizuje, aby upytlačení zubra bylo trestáno smrtí (Polsko)
- 1541 Zřízení lovecké obory v Bělověžském pralese (Bielowieza, Polsko)
- 1542 **Zákaz lovů a nařízení o ochraně kamzíků** v kantonu Glarus (Švýcarsko)
- 1565 Příkaz krále Maximiliána uherským důlním městům o vydání lesního řádu zabezpečujícího ochranu lesů a jejich živočichů (Rakousko-Uhersko)
- 1569 **Zákaz odstřelu veškeré zvěře** v kantonu Glarus pod trestem vězení a pokutou 50 zlatých (Švýcarsko)
- 1576 Nařízení o ochraně lesa města Haagu (Nizozemí)
- 1595, 1597 Nařízení krále Zikmunda III o ochraně zubrů, resp. zvěře, Bělověžského pralesa (Polsko)

J. Schlaghamerský: Ochrana přírody – historie oboru

Historie ochrany přírody v datech (1)

- 1807 První použití termínu "monument de la nature" (Alexander v. Humboldt, Prusko / Francie)
- 1832 První chráněná území: ochrana 4 území s horkými prameny (Arkansas, USA)
- 1835 Zákon o ochraně rybích trdlišť v Rusku
- 1836 Pruská vláda odkupuje část kopce Drachenfels v Porýní aby zabránila těžbě
- 1838 - Ochrana pralesů na Novohradsku: Žofínský prales a Hojná voda (hrabě J.A. Langueval Buquoy, Čechy)
- Vyhlášení ochrany geologického přírodního výtvoru radou města Neuenburg / Neuchatel (Švýcarsko)
- 1841 Zřízení prvního vědeckého chráněného území: Gammelmosen u Kodaně (DK)
- 1846 Záchrana význačného starého dubu v Horním Bavorsku (král Ludvík I. Bavorský)
- 1852 Ochrana geologického výtvoru Teufelsmauer v pohoří Harz (Německo)
- 1853 První přírodní rezervace chráněná zákonem: les Fontainebleau u Paříže (F)
- „réserve artistique“

J. Schlaghamerský: Ochrana přírody – historie oboru

Historie ochrany přírody v datech (1)

- 1807 První použití termínu "monument de la nature" (Alexander v. Humboldt, Prusko / Francie)
- 1832 První chráněná území (Yellowstone Park, Wyoming / Colorado / Arkansas, USA)
- 1835 Zákon o ochraně rybího zdroje (Anglie)
- 1836 Pruská vláda odkupuje lesy v Německu, které by zabránila těžbě dřeva
- 1838 - Ochrana pralesů na Novém Zélandu (J.A. Languevelle)
- Vyhlášení ochrany geologických památek v Švýcarsku (hrabě Neuenburg / Bern)
- 1841 Zřízení prvního vědeckého parku (Významného lesního parku) u Kodaně (DK)
- 1846 Záchrana význačného lesního parku u Mnichova (hrabě Ludvík I. Bavorský)
- 1852 Ochrana geologického parku (Mittelgebirgs-Park) u Berlíně (Německo)
- 1853 První přírodní rezervace (réserve artistique) (Bois de Boulogne / Bois de Vincennes / Bois de Bouleau u Paříže (F))
- „réserve artistique“

Alexander von Humboldt

J. Schlaghamerský: Ochrana přírody – historie oboru

Historie ochrany přírody v datech (1)

- 1807 První použití termínu "monument de la nature" (Alexander v. Humboldt, Prusko / Francie)
- 1832 První chráněná území: ochrana 4 území s horkými prameny (Arkansas, USA)
- 1835 Zákon o ochraně rybích trdlišť v Rusku
- 1836 Pruská vláda odkupuje část kopce Drachenfels v Porýní aby zabránila těžbě
- 1838 - Ochrana pralesů na Novohradsku: Žofínský prales a Hojná voda (hrabě J.A. Langueval Buquoy, Čechy)
- Vyhlášení ochrany geologického přírodního výtvoru radou města Neuenburg / Neuchatel (Švýcarsko)
- 1841 Zřízení prvního vědeckého chráněného území: Gammelmosen u Kodaně (DK)
- 1846 Záchrana význačného starého dubu v Horním Bavorsku (král Ludvík I. Bavorský)
- 1852 Ochrana geologického výtvoru Teufelsmauer v pohoří Harz (Německo)
- 1853 První přírodní rezervace chráněná zákonem: les Fontainebleau u Paříže (F)
- „réserve artistique“

J. Schlaghamerský: Ochrana přírody – historie oboru

Historie ochrany přírody v datech (1)

- 1807 První použití termínu "monument de la nature" (Alexander v. Humboldt, Prusko / Francie)
- 1832 První chráněná území: ochrana 4 území s horkými prameny (Arkansas, USA)
- 1835 Zákon o ochraně rybích trdlišť v Rusku
- 1836 Pruská vláda odkupuje část kopce Drachenfels v Porýní aby zabránila těžbě

1921

- 1852 Ochrana geologického výtvoru Teufelsmauer v Rakousku-Uhersku
- 1853 První přírodní rezervace chráněná zákonem: lesní rezervace - „réserve artistique“

J. Schlaghamerský: Ochrana přírody – historie oboru Historie ochrany přírody v datech (1)

- 1807 První použití termínu "monument de la nature" (Alexander v. Humboldt, Prusko / Francie)
- 1832 První chráněná území: ochrana 4 území s horkými prameny (Arkansas, USA)
- 1835 Zákon o ochraně rybích trdlišť v Rusku
- 1836 Pruská vláda odkupuje část kopce Drachenfels v Porýní aby zabránila těžbě
- 1838 - Ochrana pralesů na Novohradsku: Žofínský prales a Hojná voda (hrabě J. F. A. Buquoy, Čechy)

J. Schlaghamerský: Ochrana přírody – historie oboru

Historie ochrany přírody v datech (1)

- 1807 První použití termínu "monument de la nature" (Alexander v. Humboldt, Prusko / Francie)
- 1832 První chráněná území: ochrana 4 území s horkými prameny (Arkansas, USA)
- 1835 Zákon o ochraně rybích trdlišť v Rusku
- 1836 Pruská vláda odkupuje část kopce Drachenfels v Porýní aby zabránila těžbě
- 1838 - Ochrana pralesů na Novohradsku: Žofínský prales a Hojná voda (hrabě J. F. A. Buquoy, Čechy)
- Vyhlášení ochrany geologického přírodního výtvoru radou města Neuenburg / Neauchatel (Švýcarsko)
- 1841 Zřízení prvního vědeckého chráněného území: Gammelmosen u Kodaně (DK)
- 1846 Záchrana význačného starého dubu v Horním Bavorsku (král Ludvík I. Bavorský)
- 1852 Ochrana geologického výtvoru Teufelsmauer v pohoří Harz (Německo)
- 1853 První přírodní rezervace chráněná zákonem: les Fontainebleau u Paříže (F)
- 1858 Zřízená rezervace Boubínský prales na Šumavě (Jan kníže Schwarzenberg, Čechy)

Teufelsmauer (Harz)

Boubínský prales

1846	Záchrana význačného starého dubu v Horním Bavorsku (král Ludvík I. Bavorský)
1852	Ochrana geologického výtvoru Teufelsmauer v pohoří Harz (Německo)
1853	První přírodní rezervace chráněná zákonem: les Fontainebleau u Paříže (F) - „réserve artistique“
1858	Zřízená rezervace Boubínský prales na Šumavě (Jan kníže Schwarzenberg, Čechy)

J. Schlaghamerský: Ochrana přírody – historie oboru

Historie ochrany přírody v datech (2)

- 1859 Knížka F. Douchy "Ochrana stromů" (**České země**)
- 1864 Počátek ochrany sekvojí v Kalifornii (USA)
- 1870 - Zemský zákon na **ochranu ptactva** (Čechy)
- První přírodní rezervace ve Švýcarsku: Creux-du-Van (Jurský klub)

Foto: Hansueli Krapf, Wikimedia Commons

- 1883 Uheršký lesní zákon na **ochranu lovné zvěře a zpěvného ptactva**
- 1885 **Zřízen první národní park v Kanadě: Banff Nat. Park** (jako Banff Hot Springs Reserve)
- 1886 Zřízení dalších dvou národních parků v Kanadě: Yoho, Glacier

J. Schlaghamerský: Ochrana přírody – historie oboru
Historie ochrany přírody v datech (2)

- 1859 Knížka F. Douchy "Ochrana stromů" (**České země**)
- 1864 Počátek ochrany sekvojí v Kalifornii (USA)
- 1870 - Zemský zákon na **ochranu ptactva** (Čechy)
- První přírodní rezervace ve Švýcarsku: Greaux-du-Van (Jurský klub)
- 1872 **Zřízení prvního národní parku na světě: Yellowstone National Park (USA)**
- 1875 V Německu založen **svaz pro ochranu ptactva** (Deutscher Verein zum Schutz der Vogelwelt)

J. Schlaghamerský: Ochrana přírody – historie oboru

Historie ochrany přírody v datech (2)

- 1859 Knížka F. Douchy "Ochrana stromů" (**České země**)
- 1864 Počátek ochrany sekvojí v Kalifornii (USA)
- 1870 - Zemský zákon na **ochranu ptactva** (Čechy)
- První přírodní rezervace ve Švýcarsku: Greaux-du-Van (Jurský klub)
- 1872 **Zřízení prvního národní park na světě: Yellowstone National Park (USA)**
- 1875 V Německu založen **svaz pro ochranu ptactva** (Deutscher Verein zum Schutz der Vogelwelt)
- 1876 V Mexiku zřízen národní park Desierto de los Leones (u hlavního města)
- 1876 Kongresu USA byl předložen první návrh zákona na **ochranu lesů**
- 1879 Ustanovení o **ochranných lesích** v uherském lesním zákoně (Uhry - Slovensko)
Zřízení 1. národního parku v Austrálii: Royal National Park (New South Wales)
- 1883 Uherský lesní zákon na **ochranu lovné zvěře a zpěvného ptactva**
- 1885 **Zřízen první národní park v Kanadě: Banff Nat. Park** (jako Banff Hot Springs Reserve)
- 1886 Zřízení dalších dvou národních parků v Kanadě: Yoho, Glacier

J. Schlaghamerský: Ochrana přírody – historie oboru

Historie ochrany přírody v datech (2)

- 1859 Knížka F. Douchy "Ochrana stromů" (České království)
- 1864 Počátek ochrany sekvojí v Kalifornii (USA)
- 1870 - Zemský zákon na **ochranu ptactva** (České království)
- První přírodní rezervace ve Švýcarsku: Aiguille de Balses
- 1872 **Zřízení prvního národní park na světě: Yosemitský národní park v USA**
- 1875 V Německu založen **svaz pro ochranu ptactva a krajiny** (Verein für Vogelwelt und Landschaft)
- 1876 V Mexiku zřízen národní park Desierto de los Leones (u hlavního města)
- 1876 Kongresu USA byl předložen první návrh zákona na **ochranu lesů**
- 1879 Ustanovení o **ochranných lesích** v uherském lesním zákoně (Uhry - Slovensko)
Zřízení 1. národního parku v Austrálii: Royal National Park (New South Wales)
- 1883 Uherský lesní zákon na **ochranu lovné zvěře a zpěvného ptactva**
- 1885 **Zřízen první národní park v Kanadě: Banff Nat. Park** (jako Banff Hot Springs Reserve)
- 1886 Zřízení dalších dvou národních parků v Kanadě: Yoho, Glacier

Royal National Park, Austrálie

Foto: Jenny Mealing, Wikimedia Commons

J. Schlaghamerský: Ochrana přírody – historie oboru
Historie ochrany přírody v datech (2)

Banff National Park

- 1885 Zřízen první národní park v Kanadě: Banff Nat. Park (jako Banff Hot Springs Reserve)
- 1886 Zřízení dalších dvou národních parků v Kanadě: Yoho, Glacier

J. Schlaghamerský: Ochrana přírody – historie oboru

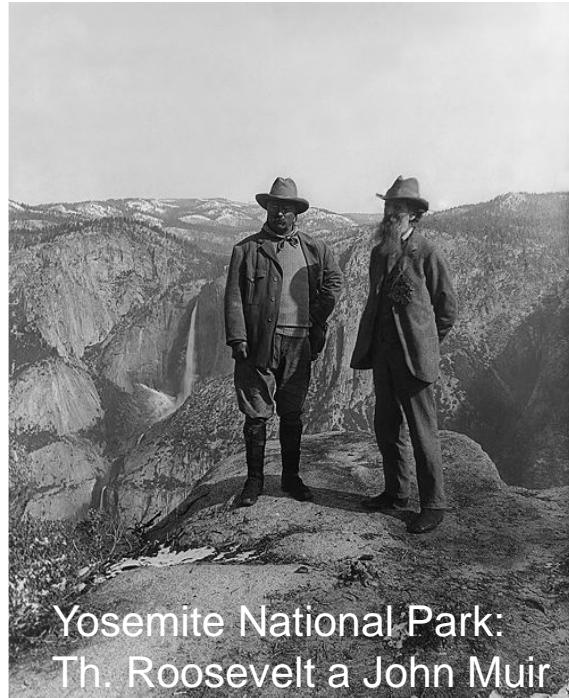
Historie ochrany přírody v datech (3)

- 1887 V Německu vydán **říšský zákon na ochranu ptactva**
- 1889 Ve Velké Británii založena Královská **společnost pro ochranu ptactva** (Royal Society for the Protection of Birds)
- 1890 Zřízení národních parků v pohoří Sierra Nevada: Yosemite, Sequoia, General Grant National Park (Kalifornie, USA)
- 1891 - Zřízení národ. parku Belair v Austrálii
- V USA přijat zákon o lesních rezervacích a dvě zřízeny (ve státech Wyoming a Colorado)
- 1894 Zřízení národ. parku Tongariro na Novém Zélandu (proces započat 1886/87)
- 1895 - Mezinárodní konference o **ochraně ptactva** v Paříži
- Založení "The National Trust for Places of Historic Interest and Natural Beauty" ve Velké Británie
- Ochrana "Panské skály", "Vrkoče" a "Pekla" v severních Čechách (**zajištěna "Exkursionsclubem"**)
- W. Wetekamp, poslanec pruské sněmovny požaduje organizovanou státní péči o ochranu přírody
- 1898 Zřízena **první rezervace v Africe**: Sabie Game Reserve (Jihoafrická republika) (původně jako „Government Wildlife Park, později, po rozšíření Krüger National Park)

J. Schlaghamerský: Ochrana přírody – historie oboru

Historie ochrany přírody v datech (3)

- 1887 V Německu vydán říšský zákon na ochranu ptactva
- 1889 Ve Velké Británii založena Královská společnost pro ochranu ptactva (Royal Society for the Protection of Birds)
- 1890 Zřízení národních parků v pohoří Sierra Nevada: Yosemite, Sequoia, General Grant National Park (Kalifornie, USA)
- 1891 - Zřízení národ. parku Belair v Austrálii
- V USA přijat zákon o lesních rezervacích a dvě zřízeny (ve státech Wyoming a Colorado)

J. Schlaghamerský: Ochrana přírody – historie oboru

Historie ochrany přírody v datech (3)

Tongariro National Park

1894	Zřízení národ. parku Tongariro na Novém Zélandu (proces započat 1886/87)
1895	- Mezinárodní konference o ochraně ptactva v Paříži - Založení "The National Trust for Places of Historic Interest and Natural Beauty" ve Velké Británii - Ochrana "Panské skály", "Vrkoče" a "Pekla" v severních Čechách (zajištěna "Exkursionsclubem" z Liberce) - W. Wetekamp, poslanec pruské sněmovny požaduje organizovanou státní péči o ochranu přírody
1898	Zřízena první rezervace v Africe : Sabie Game Reserve (Jihoafrická republika) (původně jako Government Wildlife Park, později, po rozšíření, z ní vzniká Kruger National Park)

J. Schlaghamerský: Ochrana přírody – historie oboru

1895

- Ochrana "Panské skály", "Vrkoče" a "Pekla" v severních Čechách (zajištěna "Exkursionsclubem")
- W. Wetekamp, poslanec pruské sněmovny požaduje organizovanou státní péči o ochranu přírody

1898

- Zřízena **první rezervace v Africe**: Sabie Game Reserve (Jihoafrická republika) (původně jako Government Wildlife Park, později, po rozšíření, z ní vzniká Kruger National Park)

J. Schlaghamerský: Ochrana přírody – historie oboru

Historie ochrany přírody v datech (4)

- 1899 V Německu založen **svaz pro ochranu ptactva** "Bund für Vogelschutz" (později Deutscher Bund für Vogelschutz, dnes Naturschutzbund)
- 1900 V USA vydán **zákon na ochranu ptactva a savců**
- 1901 - Návrh poslance G. Nowaka ve vídeňské poslanecké sněmovně na vydání zákona o péči o přírodní památky
- Ve Francii založen spolek pro ochranu krajiny "Société pour la Protection des Paysages"
- 1904 - V Praze založen "Svaz spolků pro okrašlování a ochranu domoviny"
- Zřízeno první chráněné území v Krkonoších (Strmá stráň / Gehänge v Labském dole - hrabě Harrach)
- Vydáno první nařízení na ochranu krkonošské květeny
- První vydání pamětního spisu "Naturdenkmäler" (teorie a návrh organizace ochrany přírody v Prusku) Hugem W. Conwentzem
- V Německu založen svaz pro ochranu domoviny "Bund Heimatschutz"
- 1905 V Nizozemsku založen spolek pro ochranu přírody "Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland"
- 1906 V Prusku založena "Staatliche Stelle für Naturdenkmalpflege" - státní orgán pro ochranu přírody

J. Schlaghamerský: Ochrana přírody – historie oboru

Historie ochrany přírody v datech

Hugo Wilhelm Conwentz
1855-1922
Prusko, Německo

Významné publikace k ochraně přírody:

Die Gefährdung der Naturdenkmäler und Vorschläge zu ihrer Erhaltung. Denkschrift, dem Herrn Minister der geistlichen, Unterrichts- und Medizinal-Angelegenheiten überreicht,
Berlin 1904

Merkbuch für Naturdenkmalpflege und verwandte Bestrebungen, Berlin 1918

Vedl od r. 1906 první státní úřad pro ochranu přírody - *Staatliche Stelle für Naturdenkmalpflege* – od r. 1910 jako jmenovaný ředitel.

1913 přednášky v Praze a Brně.

J. Schlaghamerský: Ochrana přírody – historie oboru

Historie ochrany přírody v datech (5)

1907 Vyhlášení první přírodní rezervace v sev. Německu – Plagefenn u Chorina

Plagefenn

J. Schlaghamerský: Ochrana přírody – historie oboru

Historie ochrany přírody v datech (5)

- 1907 Vyhlášení první přírodní rezervace v sev. Německu – Plagefenn u Chorina
- 1908, 1911 V českém zemském sněmu předložen návrh osnovy zákona na ochranu přírodních a krajinných památek (poslanec Jeřábek)
- 1909
- Na Moravě vydán zákon o ochraně zemědělsky užitečného ptactva
  - Založen "Schweizerischer Bund für Naturschutz"
  - Ve Švédsku vydán zákon na ochranu přírody, zřízeno 9 národních parků (prvních v Evropě): Gotska Sandön, Garphyttan, Ängsö, Hamra, Sonfjället, Abisko, Pieljekaise, Stora Sjöfjället a Sarek

J. Schlaghamerský: Ochrana přírody – historie oboru

Historie ochrany přírody v datech (5)

- 1907 Vyhlášení první přírodní rezervace v sev. Německu – Plagefenn u Chorina
- 1908, 1911 V českém zemském sněmu předložen návrh osnovy zákona na ochranu přírodních a krajinných památek (poslanec Jeřábek)
- 1909
- Na Moravě vydán zákon o ochraně zemědělsky užitečného ptactva
  - Založen "Schweizerischer Bund für Naturschutz"
  - Ve Švédsku vydán zákon na ochranu přírody, zřízeno 9 národních parků (prvních v Evropě): Gotska Sandön, Garphyttan, Ängsö, Hamra, Sonfjället, Abisko, Pieljekaise, Stora Sjöfjället a Sarek
- 1910 V Dánsku založen ochranářský spolek "Danmarks Natufredningsforening"
- 1912 Ve Velké Británii založena "Society for the Promotion of Nature Reserves"
- 1913 Mezinárod. konference o ochraně přírody v Bernu (CH)
- 1914 Zřízen Švýcarský národní park (první v Alpách)
- 1916 V USA zřízen "National Park Service" - odborná správa národních parků
- 1918 V Československu úředně organizovaná památková péče a ochrana přírody v rámci Ministerstva školství a národní osvěty

J. Schlaghamerský: Ochrana přírody – historie oboru

Historie ochrany přírody v datech (5)

Schweizerischer Nationalpark

- 1913 Mezinárod. konference o ochraně přírody v Bernu (CH)
- 1914 Zřízen Švýcarský národní park (první v Alpách)
- 1916 V USA zřízen "National Park Service" - odborná správa národních parků
- 1918 V Československu úředně organizovaná památková péče a ochrana přírody v rámci Ministerstva školství a národní osvěty

J. Schlaghamerský: Ochrana přírody – historie oboru

Historie ochrany přírody v datech (6)

1922

- R. Maximovič se stává referentem pro ochranu přírody v památkové péči (Min. školství a národní osvěty, ČSR)
- J. V. Stejskal předložil návrh zákona na ochranu přírodních památek v ČSR

Rudolf Maximovič (1881-1963)
České země, ČSR

J. Schlaghamerský: Ochrana přírody – historie oboru

Historie ochrany přírody v datech (7)

1922 Zřízení národního parku Gran Paradiso v Itálii

Gran Paradiso

J. Schlaghamerský: Ochrana přírody – historie oboru

Historie ochrany přírody v datech (7)

- 1922 Zřízení národního parku Gran Paradiso v Itálii
- 1926 Zřízení Krügerova národního parku v Jižní Africe

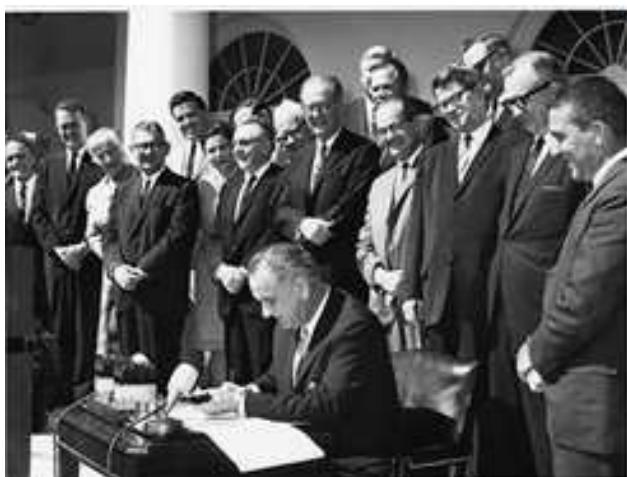
Kruger National Park

J. Schlaghamerský: Ochrana přírody – historie oboru

Historie ochrany přírody v datech (7)

- 1922 Zřízení národního parku Gran Paradiso v Itálii
- 1926 Zřízení Krügerova národního parku v Jižní Africe
- 1956 Přijetí prvního zákona na ochranu přírody (40/1956 Sb.) v ČSR
- 1964 Přijetí zákona na ochranu divočiny („The Wilderness Act“) v USA

“A wilderness, in contrast with those areas where man and his own works dominate the landscape, is hereby recognized as an area where the earth and community of life are untrammeled by man, where man himself is a visitor who does not remain.”

J. Schlaghamerský: Ochrana přírody – historie oboru

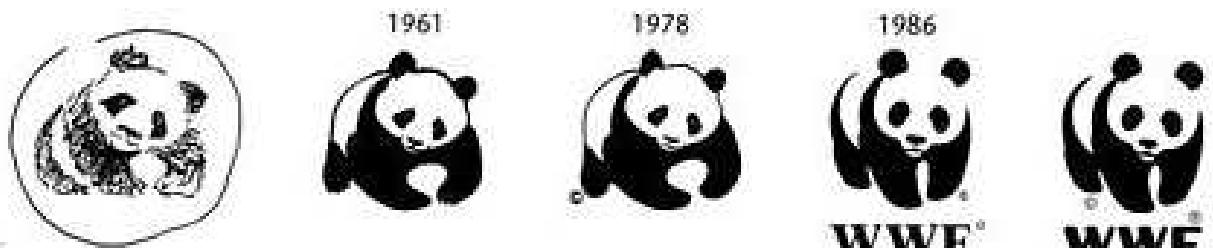
Začátky mezinárodní ochrany přírody v datech (1)

- 1901 mezinárodní konvence o ochraně užitečného ptactva
- 1913(?) založena "Poradní komise pro mezinárodní ochranu přírody" (Paul Sarasin, Basilej, CH)
- 1913 mezinárodní konference o ochraně přírody (Bern, CH)
- 1923 mezinárodní konference o ochraně přírody (Paříž, F)
- 1930 založen "Americký výbor pro mezinárodní ochranu divoké přírody" (USA)
- 1931 mezinárodní konference o ochraně přírody (Paříž, F)
- 1935 založen "Mezinárodní úřad pro ochranu přírody", sídlo: Basilej (CH)
- 1946 mezinárodní konference o ochraně přírody (Basilej, CH)
- 1947 mezinárodní konference o ochraně přírody (Brunnen, CH)
- 1948 mezinárodní konference o ochraně přírody (Fontainebleau u Paříže, F):
založena "**Mezinárodní unie pro ochranu přírody**" (UIPN / IUPN) při UNESCO,
sídlo: Gland, CH.

J. Schlaghamerský: Ochrana přírody – historie oboru

Začátky mezinárodní ochrany přírody v datech (2)

- 1955 mezinárodní konference o ochraně přírody (Edinburgh, GB):
název IUPN změněn na UICN / IUCN
- Union internationale pour la Conservation de la Nature et de ses Resources
- International Union for the Conservation of Nature and Natural Resources
("Mezinárodní unie pro ochranu přírody a přírodních zdrojů")
- od r. 1990 do března 2008 působila pod názvem "The World Conservation
Union – IUCN"
- 1961 Manifest z Morges: založen "**Světový fond pro ochranu divokých zvířat**"
(World Wildlife Fund), sídlo: Morges, CH - od r. 1979 Gland, CH.
- 1986 Přejmenování World Wildlife Fund na "**World Wide Fund for Nature**" (WWF)
– **Světový fond na ochranu přírody** (v USA a Kanadě dále pod starým názvem)

Vývoj loga WWF od náčrtku Geralda Watersona a první verze Sira Petera Scotta
po dnešní podobu

Budova vedení IUCN v Glandu, Švýcarsko